

KALEM
ULUSLARARASI
EĞİTİM VE İNSAN BİLİMLERİ DERGİSİ

Cilt 14, Sayı 2

ISSN: 2146-5606

Baskı

Limit Ofset - Metin Eskibağ
Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi No: 2-4 D: ZA-13.
Zeytinburnu/İstanbul
Tel: 0(212) 567 45 35
Matbaa Sertifika No: 28397

Kapak Tasarım

Melih ÇOBAN
Muhammed KAFADAR

Aralık 2024

ISSN: 2146-5606

İsteme Adresi

Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi
Kalem Vakfı Okulları
Turistik Çamlıca Cad. No:68 Büyük Çamlıca/Üsküdar/İstanbul
Tel: +90 216 521 97 97 Belgegeçer: +90 216 316 90 41
E-posta: info@kalemacademy.com

Cilt 14 Sayı 2 – KIŞ 2024

KALEM
ULUSLARARASI
EĞİTİM VE İNSAN BİLİMLERİ
DERGİSİ

Cilt 14, Sayı 2

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ

Dergi Sahibi ve Yayın Yönetmeni

Kalem Vakfı Okulları adına

Doç. Dr. Osman SEZGİN

Editörler Kurulu

Prof. Dr. Hamit COŞKUN-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye

Doç. Dr. Osman SEZGİN-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Sefer ADA-İstanbul Gedik Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Halis AYHAN-İstanbul Aydın Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. A. Emre BİLGİLİ-Türkiye Maarif Vakfı-Türkiye

Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK-Hasan Kalyoncu Üniversitesi (Emekli)-Türkiye

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN-Boğaziçi Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Azmi ÖZCAN-Türkiye Maarif Vakfı-Türkiye

Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Cemal YILDIZ-Türk Alman Üniversitesi-Türkiye

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ-Adıyaman Üniversitesi (Emekli)-Türkiye

Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK-Hasan Kalyoncu Üniversitesi (Emekli)-Türkiye

Prof. Dr. M. Cihangir DOĞAN-Biruni Üniversitesi (Emekli)-Türkiye

Prof. Dr. Halil EKŞİ-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Mehmet Durdu KARSLI-Doğu Akdeniz Üniversitesi (Emekli)-Türkiye

Prof. Dr. Ayşin SATAN-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Kemal SAYAR-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi A. Sena SEZGİN-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Ahmet ŞİRİN-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN-Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi (Emekli)-Türkiye

Prof. Dr. Selahattin TURAN- Uludağ Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Ahmet YIKMIŞ-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye

Prof. Dr. Müge YÜKSEL-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Koordinasyon Kurulu

Uzm. Psk. Dan. Tüba AKYOL-KOÇOĞLU

Psk. Dan. Selin DEMİRBAŞ-YILMAZTÜRK

Uzm. Psk. Dan. Mihriban DEMİRCAN

Psk. Dan. Asude SAKA-PEKYÜREK

Alan Editörleri Kurulu

Doç. Dr. Ufuk AKBAŞ-Hasan Kalyoncu Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Özcan Erkan AKGÜN-İbn Haldun Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Yasemin AYDOĞAN-Gazi Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Mehmet BAYRAKTAR-Yeditepe Üniversitesi (Emekli)-Türkiye
Prof. Dr. Murat S. BÖKENBAYULI-Batı Kazakistan Üniversitesi-Kazakistan
Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK-Hasan Kalyoncu Üniversitesi (Emekli)-Türkiye
Prof. Dr. Yusuf CERİT-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Hamit COŞKUN-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin ÇALIŞKAN-Sakarya Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ-Yıldız Teknik Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. M. Cihangir DOĞAN-Biruni Üniversitesi (Emekli)-Türkiye
Prof. Dr. Abdullah DURAKOĞLU-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Serkan ECE-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN-Yıldız Teknik Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Mehmet GÜROL-Yıldız Teknik Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Hayati HÖKELEKLİ-İstanbul Aydın Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Nazenin HUSEYNOVA-Cumhurbaşkanlık Devlet Yön. Akademisi Azerbaycan
Prof. Dr. Ebru KILIÇ-ÇAKMAK-Gazi Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. İsmail ÖNDER-Sakarya Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Arzu ÖZYÜREK-Karabük Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Hakan POYRAZ-Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (Emekli)-Türkiye
Doç. Dr. Osman SEZGİN-Marmara Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Cemalettin ŞAHİN-Milli Savunma Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞEK-İstanbul Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Selahattin TURAN-Uludağ Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Okan YEŞİLOT-Marmara Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Ahmet YIKMIŞ-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye

14. Cilt Hakem Kurulu

Prof. Dr. Ahmet AKÇAY-Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Püren AKÇAY-Haliç Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Bülent ALCI-Yıldız Teknik Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Betül BALKAR-Çukurova Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Kenan BULUT-Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi-Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Elvan KİREMİTÇİ-CANIÖZ-Balıkesir Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Hamit COŞKUN-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Osman ÇEPNİ-Karabük Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Asya ÇETİN-Karabük Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Özer ÇETİN- Balıkesir Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Seval ERDEN-ÇINAR-Marmara Üniversitesi-Türkiye

Doç. Dr. İlker DERE-Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Tayfun DOĞAN-Üsküdar Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Hüsamettin ERDEM-KTO Karatay Üniversitesi-Türkiye
Dr. Mustafa Hakkı ERTAN-Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi (Emekli)-Türkiye
Doç. Dr. Ekmel GEÇER-Marmara Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Elvan GÜN-Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. İsmail KARAKAYA-Gazi Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Neslihan KARAKUŞ-Yıldız Teknik Üniversitesi-Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Feyzi KAYSI-İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa-Türkiye
Prof. Dr. Bahadır KILCAN-Gazi Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Tamer KUTLUCA-Dicle Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Seda OKUMUŞ-Atatürk Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Soner POLAT-Kocaeli Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Elif SAZAK-DUMAN-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Merve Yıldırım SEHERYELİ- Hasan Kalyoncu Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN-Hakkari Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Melek Gülşah ŞAHİN-Gazi Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Güçlü ŞEKERCİOĞLU-Akdeniz Üniversitesi-Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Yasin ŞENYURT-Balıkesir Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Hacı Musa TAŞDELEN-Sakarya Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Göklem TEKDEMİR-İstanbul Üniversitesi-Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi N. Kübra TERZİOĞLU-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Asiye TOKER GÖKÇE-Kocaeli Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Emine Burcu TUNÇ-Marmara Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Durmuş ÜMMET-Marmara Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Mehmet YAVUZ-Trakya Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Ahmet YIKMIŞ-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi-Türkiye
Doç. Dr. Tuğba YILMAZ-Marmara Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Fulya ŞAHİN-Yıldız Teknik Üniversitesi-Türkiye
Prof. Dr. Müge YÜKSEL-Marmara Üniversitesi-Türkiye
Arş. Gör. Dr. Hülya YÜREKLİ-Yıldız Teknik Üniversitesi-Türkiye

Yabancı Dil Sorumlusu

Ebrar ŐENGÜL

Ana Dil Sorumlusu

Abdussamet KOŐOĐLU

Dr. Seyfullah KOŐMAZ

Drt. Sezanur SEZGİN

Dizgi Mizanpaj

Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi

Dizgi Birimi

Teknik Sorumlu

Muhammed KAFADAR

Dergimizdeki yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Yazıların her türlü sorumluluğu yazarlarına âittir. Makale göndermek isteyenlerin, makalelerini, **www.kalemacademy.com** sitesindeki “Makale Yazım İlkeleri Kılavuzu”na göre düzenleyerek göndermelerini istirham ederiz.

Yönetim Yeri ve Haberleşme Adresi

Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi

Kalem Vakfı Okulları

Turistik Çamlıca Cad. Demet Sk. No:9 Büyük Çamlıca/Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 521 97 97 Belgegeçer: (0216) 316 90 41

E-posta: info@kalemacademy.com

Yurtdışı Temsilcileri / Correspondents Abroad

Azerbaycan / Azerbaijan

Dr. Hatem CABBARLI

Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Meclisi Analitik Enformasyon Şubesi
Bakü, Azerbaycan

Kazakistan / Kazakhstan

Prof. Dr. Murat Sabır BÖKENBAYULI
Batı Kazakistan Devlet Üniversitesi

Kırgızistan / Kyrgyzstan

Dr. Ali DAŞMAN
Uluslararası Manas Üniversitesi
Kırgızistan

Tayvan / Taiwan

Chang Kuan LIN
No. 64, Zhi Nan Rd. Sec. 2, Wen Shan Dist., Taipei, Taiwan

Ukrayna / Ukraine

Doç. Dr. Lemara SELENDİLİ
Tavrıda Üniversitesi
Kırım, Ukrayna

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Belgin LİMAN-Sümevra Arzu ORAL-PAKSOY

Araştırma Makalesi

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mizah Tarzları ile Psikolojik İyi Oluş ve Çocuklar için Kullandıkları Mutluluk Artırıcı Stratejilerin İncelenmesi/

An Examination of the Relationship between Pre-school Teachers' Humor Styles and Their Psychological Well-Being and the Happiness-Enhancing Strategies They Use for Children.....

385-409

Hamit COŞKUN-Abdullah DURAKOĞLU-İpek Beyza ALTIPARMAK

Derleme Makalesi

Andalusian and Classical Ottoman Mosque Architecture Features /

Endülüis ve Klasik Osmanlı Cami Mimarisi Özellikleri.....411-423

Zeynep GÖRGÜLÜ-Hasan Bozgeyikli

Araştırma Makalesi

Kariyer Yetkinlikleri Ölçeği Türkçe Formunun Geçerlik ve

Güvenirliğinin İncelenmesi / The Examination of Validity and Reliability

of Career Competencies Questionnaire Turkish Form.....425-445

Abdurrahman KARACA-Emine Gül ÖZENÇ

Araştırma Makalesi

Pandemi Sonrası İlkokul Öğrenci Davranışları Hakkında Sınıf

Öğretmenlerinin Görüşleri / Primary Teachers Views About Primary

School Students' Behavior After Pandemic Process.....447-468

Gamze TUTİ-Nazihan URSAVAŞ-Duran MAVİ-Canan ÇOLAK-SEYMEN-Volkan SELÇUK-Raif KANDEMİR

Araştırma Makalesi

Kutup Farkındalık Ölçeği'nin (KFÖ) Geliştirilmesi: Geçerlik ve

Güvenirlik Çalışması / Developing the Polar Awareness Scale (PAS):

Validity and Reliability Study469-490

Orhun KAPTAN

Araştırma Makalesi

Salgın Sürecinde Eğitim Yöneticilerinin Gri Alanlarda Özerkliklerine

İlişkin Bir Durum İncelemesi / A Case Study on Education Administrators'

Autonomy in the Grey Zones in Times of Pandemic.....491-527

Meryem Melis BERBEROĞLU-Nihal YURTSEVEN

Araştırma Makalesi

Öğretmen Adaylarına Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri Farkındalığı Kazandırma Üzerine Bir Durum Çalışması / A Case Study for Teacher

Candidates to Gain Awareness of Social Emotional Learning Skills.....529-561

Gökçen AYDIN-Esra EKER-DURMUŞ-Ufuk AKBAŞ-Zeynep HATİPOĞLU-SÜMER-Yaşar ÖZBAY-Cemre ERTEN-TATLI-Nazlı Büşra AKÇABOZAN-KAYABOL-Nurten KARACAN-ÖZDEMİR-Pınar ÇAĞ

Araştırma Makalesi

İlişkisel Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği'nin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları / Development of Relational Basic

Psychological Needs Scale: Validity and Reliability Studies.....563-585

Gürbüz OCAK-Akın KARAKUYU-Rüveysa GÜNHAN

Araştırma Makalesi

Öğretmenlerin Covid-19 Sürecinde Algıladıkları Aşırı İletişim Yükü ve Meslekî Doyumları Arasındaki İlişki / The Relationship Between the

Extreme Communication Loads Teachers' Perceived in the Covid-19

Process and Their Job Satisfaction.....587-607

Tringa SHPENDİ-ŞİRİN-Veyssel ALÇINKAYA

Araştırma Makalesi

Kaynaştırma Ortamlarında Ortaokul Öğrencilerinin Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi / Examining the

Attitudes of Secondary School Students Towards Students with Special

Needs in Inclusive Settings.....609-633

Damla CUMALI-Mehmet İNCE

Araştırma Makalesi

Farklı Branşlarda Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Kaynaştırma Uygulamasına İlişkin Algılarının Belirlenmesi / Determining the

Perceptions of Teacher Candidates Studying in Different Branches

Regarding Inclusion Practice.....635-664

Zeynep AYDEMİR

Araştırma Makalesi

Güney Kore ile Türkiye'nin Ana Dili Eğitim Programlarında İlk

Okuma Yazma Öğretiminin Karşılaştırılması / Comparison of First Reading and Writing Teaching in South Korean and Turkey Mother

Tongue Curriculum.....665-696

Fatıma Betül DEMİR-İbrahim DEMİRBAŞ

Araştırma Makalesi

Cumhuriyet'ten Günümüze Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim

Programlarının Vatandaşlık Eğitimi Bağlamında İncelenmesi /

Investigation of Social Studies Curriculum from The Republic to the

Present in the Context of Citizenship Education697-726

Seda ARIĞ-Bülent ALCI

Araştırma Makalesi

Umut Ölçeği'nin (UÖ) Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışması / Adaptation of Hope Scale Into Turkish: Validity and

Reliability Study.....727-748

Birsen ŞAHAN-Bahar DOĞAN-KAHTALI

Araştırma Makalesi

The Mediation Role of Reading Attitude and Parents' School

Involvement in Correlation between Academic Self-Efficacy and

Academic Success / Akademik Öz-yeterlik ile Akademik Başarı Arasındaki

İlişkide Okumaya Yönelik Tutumun ve Ebeveyn Okula Katılımının

Aracılık Rolü.....749-777